

Scientific journal
«ECONOMICS AND FINANCE»

Aspekt publishing

Aspekt Publishing, Taunton, MA,
United States of America

Topical questions of contemporary science

Collection of scientific articles

List of journals indexed

Submitted for review in

Conference Proceedings Citation Index -
Social Sciences & Humanities (CPCI-SSH)

Aspekt Publishing, Taunton, MA,
United States of America

2017

як людину, педагога, музиканта», «Мої переживання», «Чого я прагну», «Як я дію у складних навчальних ситуаціях». Ефективними є вправи на формування позитивно забарвленого досвіду «проживання» емоційно напруженої навчальної або виробничої ситуації. Опановуючи психолого-педагогічні та музично-виконавські вправи для релаксації, аутотренінгу, медитації, студент може суттєво вдосконалити власні механізми саморегуляції фахових дій та зберегти свій особистісний ресурс.

Критеріями сформованості умінь саморегуляції виступають ресурсні можливості особистості (інформаційні, емоційні, раціональні), її здатність до активних музично-педагогічних дій та розвиненість мотиваційно-вчинкової сфери.

Висновки. Отже, діяльність музиканта потребує не лише постійного вдосконалення та розвитку цілого комплексу здібностей, а й формування здатності до саморегуляції як професійно важливої психічної властивості. Можна стверджувати, що саморегуляція як інтегративна властивість особистості забезпечує зв'язки між її внутрішнім і зовнішнім світом у регуляторних психологічних процесах, контролює смислоутворення, переживання та потреби, а також виявляє активність особистості у практичній площині педагогічних дій.

Література:

1. Бодрова Т.О. Методична підготовка майбутніх учителів музики в контексті універсальних принципів загальної та мистецької освіти / Т.О.Бодрова // Innovative processes in education: Collective monograph. – AMEET Sp. z o.o., Lodz, Poland, 2017.
2. Леонтьев Д.А. Очерк психологии личности / Д.А.Леонтьев. – М. : Смысл, 1993. – 215 с.
3. Саїк Г.Ф. Музично-виконавська майстерність як художньо-педагогічна проблема [Електронний ресурс] / Г.Ф. Саїк // Вісник «Педагогіка», 2001. – №5. – С. 19.
4. Становських З.Л. Мотиваційно-сміслові детермінанти саморегуляції професійної діяльності педагогів: методичний посібник / З.Л. Становських. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. – 168 с.
5. Цагареллі Ю.А. Психология музыкально-исполнительской деятельности: автореф. дис. ... д-ра псих. наук / Ю.А.Цагарелли. – Л., 1989. – 31 с.
6. Петько Л.В. Англійська мова для студентів-психологів та дефектологів. Дидактичний матеріал для практичних занять та самостійної роботи студентів з іноземної мови зі спеціальностей: 6.010105 «Корекційна освіта (за нозологіями)», 6.030102 «Психологія», 6.030103 «Практична психологія»: навч. посібник для студентів, магістрантів, аспірантів. – К. : Талком, 2015. – 160 с.
7. Петько Л.В. Виховний і професійний аспекти музично-педагогічної спрямованості навчання іноземної мови студентів ВНЗ у системі музично-педагогічної освіти / Л.В.Петько // Музика та освіта. – 2013. – № 3. – С. 14–18. URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/7872>
8. Петько Л.В. Формування професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища в умовах університету для студентів спеціальності «Музичне мистецтво» (на прикладі вірша Мері Ховітт «Павук і Муха») // Л.В.Петько // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Педагогічні науки: зб. наук. пр. – Вип. 1. – Бердянськ : ФО-П Ткачук О.В., 2016. – С. 184–190. URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/10075>
9. Bodrova T. Personal Resours in Teachers' Training of Musical Arts Education // Intellectual Archive / T. Bodrova. – Toronto: Shiny World Corp., 2015. – Volume 4, No 6. – PP 141–150.
10. Pet'ko L.V. Formation of professionally oriented foreign language teaching environment in the conditions of university for students of art specialties / L.V.Pet'ko // Economics, management, law: problems of establishing and transformation: Collection of scientific articles. – Al-Ghurair Printing & Publishing LLC, Dubai, UAE, 2016. – P. 395– 398. URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/9779>

Tytova N.M.

Ph.D., Associate Professor

Dragomanov National Pedagogical University (Ukraine, Kyiv)

TRANSPARENCY IN TEACHING VOCATIONAL TRAINING TEACHER AS A PEDAGOGICAL PROBLEM

Титова Н.М.

к.пед.н., доцент

НПУ імені М.П. Драгоманова (Україна, м. Київ)

ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Analyzed the transparency teaching of vocational training teachers as one of the important conditions for their effective professional education. Determined the components in psychological and pedagogical preparation of vocational training teachers and proved their interrelation and interdependence on the principles of diversification approach.

Key words: *vocational education and training, future vocational training teacher, transparency, higher education.*

Представлені аналіз транспарентності підготовки педагогів професійного навчання як однієї з важливих умов забезпечення якості професійної освіти. Виокремлено суттєві складові психолого-педагогічної підготовки педагогів професійного навчання і обґрунтовано їх взаємозв'язок і взаємозалежність на основі диверсифікаційного підходу.

Ключові слова: *професійна освіта і навчання, педагог професійного навчання, транспарентність, вища освіта.*

Реформування професійної освіти і навчання в Україні відбувається у тісному взаємозв'язку зі змінами, що викликані процесами модернізації і удосконалення освіти у Європі. Особливої актуальності набуває процес транспарентності вищої освіти, який інтерпретується як взаємна прозорість, відкритість між нерівноцінними у минулому і рівнозначними нині напрямками освітньої підготовки — загальноосвітнім та професійно-технічним [4; 5].

Поняття «транспарентність» (transparent або transparency) переважно вживається в управлінській сфері як оціночне судження і характеризує юридичну, політичну економічну діяльність тощо. Категорія «транспарентність» походить від англійського слова «transparent», що перекладається як явний, очевидний, але етимологія даного поняття утворена від латинських «trans» – прозорий, наскрізь та «pareo» – бути очевидним.

Згідно дослідження Г.В.Гаврюшенко поняття «відкритість», «гласність» і «прозорість» не є тотожними, але є взаємопов'язаними в контексті транспарентності і органічно поєднані як атрибутивні характеристики органів державної влади. Г.В.Гаврюшенко наголошує, що відсутність хоча б однієї з названих характеристик не дозволяє існувати транспарентності як інструменту демократії і пропонує використовувати термін «транспарентність» як максимально широкий з усіх наведених, при умові що прозорість, відкритість і гласність мають бути взаємоузгодженими та взаємодоповнюючими [1, с. 16–17; 2; 8; 11; 12].

Транспарентність як інформаційний процес є сукупністю відносин, що виникають навколо доступу, передачі та поширення інформації, отож стосовно підготовки педагога професійного навчання вважаємо транспарентність однією з важливих умов забезпечення якості професійної освіти.

Формулюючи визначення категорії «транспарентність підготовки педагогів професійного навчання» вважаємо, що чим наскрізною і відкритою на всіх своїх етапах буде професійна підготовка майбутніх фахівців, тим швидше зросте привабливість майбутньої спеціальності та посиляться конкурентоспроможність випускників на ринку праці. Саме завдяки розширенню інформаційного простору й засобів комунікації в освітньому середовищі виникає необхідність моніторингу якості освіти з подальшою диверсифікацією підготовки майбутніх фахівців. Особливо гостро це стосується підготовки педагогів професійного навчання, а саме психолого-педагогічної її складової.

Зміст психолого-педагогічної підготовки педагогів професійного навчання спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) забезпечується такими дисциплінами – «Психологія» (9 кредитів, 270 год.), «Професійна педагогіка» (9 кредитів, 270 год.), «Методика професійного навчання» (9 кредитів, 270 год.) та курсовий проект з методики професійного навчання, «Мультимедійні технології навчання» (3 кредити, 90 год.). Згідно компетентнісного підходу у формулюванні вимог до фахівця, що закладений в основу Болонського процесу та міжнародного Проекту Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING) психолого-педагогічна підготовка педагога професійного навчання забезпечує формування спеціальних фахових компетентностей, а саме психолого-педагогічних та предметно-методологічних.

До психолого-педагогічних компетентностей майбутніх педагогів професійного навчання відносимо: 1) здатність створювати умови розвитку людини, формувати систему освіти; 2) здатність формувати знання та способи їх одержання, формувати навчальну діяльність учнів / студентів; 3) здатність розвивати в учнів / студентів техніку розуміння, мислення, дії, рефлексії; розвивати й коригувати окремі сторони особистості; 4) здатність до рефлексії та осмислення власних та інших систем професійних цінностей; розвитку професійних здібностей та практичних навичок (педагогічної майстерності); 5) здатність реалізовувати викладацькі / навчальні та оцінювальні стратегії і розуміння їх теоретичних основ; 6) здатність створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів / студентів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного статусу; 7) здатність співпрацювати з освітньою, науковою та професійною спільнотою на місцевому, регіональному, національному і більш широкому глобальному рівнях; 8) знання психології як учіння про сутність людини і закономірності її розвитку; 9) здатність здійснювати безпосередню психологічну підтримку своїх вихованців; 10) володіння методами експрес-діагностики та інструментарієм, що дозволяє управляти психічним розвитком особистості; 11) володіння прийомами саморегуляції, педагогічним тактом в будь-яких педагогічних ситуаціях; 12) володіння ерудицією і широким світоглядом, сформованістю гуманістичних цінностей особистості педагога.

До предметно-методологічних компетентностей педагога професійного навчання відносимо: 1) знання змісту навчального предмету та прагнення до набуття нових знань, орієнтація в сучасних дослідженнях у відповідній галузі науки; 2) здатність проводити дослідницьку роботу з учнями / студентами у відповідній галузі науки та пропонувати різні погляди на досліджуваний матеріал; 3) здатність встановлювати зв'язки всередині предмета та з іншими дисциплінами; 4) володіння системою методологічних знань про структуру знань, про методи наукового пізнання та здатність застосовувати їх у професійній діяльності; 5) здатність забезпечувати виконання нормативних актів щодо організації навчально-виховного процесу, розробляти та удосконалювати зміст та навчально-методичне забезпечення професійної підготовки учнів / студентів; 6) здатність здійснювати моніторинг навчального процесу з метою поліпшення методики організації навчання; 7) готовність нести персональну відповідальність за створення безпечних умов навчання, планувати та управляти часом у навчально-виховному процесі; 8) здатність передавати від покоління до покоління такі вагомні елементи культури, як знання, цінності, навички загальнокультурного характеру, нові соціальні уміння; 9) здатність перетворювати цілі, зміст навчального предмета і способи дій в ресурси особистісного розвитку і соціалізації кожного учня / студента; 10) здатність підтримувати зв'язки з підприємствами, організаціями та установами з питань практичної підготовки та працевлаштування.

Поділяємо думку Т.Є.Кагановської, яка виокремила ряд нагальних перетворень у системі вищої освіти, які сприятимуть транспарентності підготовки майбутніх фахівців, а саме: 1) «розробка національної концепції (стратегії) забезпечення якості освіти в українському контексті; 2) розробка національних стандартів освіти; 3) формування системи цінностей у вищій освіті відповідно до провідного європейського досвіду; 4) підвищення мотивації всіх учасників освітнього процесу; 5) перехід від бюрократичних процедур формальної звітності до фактичних результатів підвищення якості вищої освіти; 6) створення потужного інформаційного поля; 7) створення за допомогою сучасних інформаційних технологій інформаційної платформи для прямого зв'язку між суспільством і освітою; 8) виховання культури забезпечення якості освіти шляхом накопичення досвіду» [3, с. 11].

Погоджуємося з С.О.Сисоєвою, що для систем вищої освіти в Україні і на міжнародному полі зростаюча диверсифікація в цілому вважається позитивною тенденцією [10, с. 224; 7; 9]. Адже одночасна диверсифікація і транспарентність підготовки педагогів професійного навчання сприятиме вирішенню низки проблем, серед яких найважливішою є забезпечення якості професійної освіти.

Література:

1. Гаврюшенко Г.В. Організаційно-правові засади забезпечення прокуратурської діяльності : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.10 / Ганна Володимирівна Гаврюшенко. – Х., 2015. – 217 с.
2. Гребінник Л.В. Німецька мова для вступників до магістратури зі спеціальностей: 8.18010022 «Освітні вимірювання», 8.15010005 «Державне управління у сфері освіти», 8.18010021 «Педагогіка вищої школи»: навч. посібник для студентів, бакалаврів та аспірантів ВНЗ / Л.В.Гребінник, Л.В.Петько, Т.О.Олефіренко ; за ред. Андрушенка В.П – К. : Талком, 2013. – 162 с.
3. Кагановська Т.Є. Забезпечення реалізації принципу прозорості у системі вищої освіти України / Т. Є. Кагановська // Вісник Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна, №1151. – Серія «Право». – Випуск № 19. – 2015. – С. 7–11.
4. Корець М.С. Теорія і практика науково-технічної підготовки вчителів трудового навчання і технологій виробництва: дис...д-ра пед. наук: 13.00.04./ Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. — К., 2002. — 475 с.
5. Кухарчук П.М. Сучасні стратегії розвитку управління професійною освітою в країнах європейського союзу / П.М.Кухарчук // Вісник Академії митної служби України. Серія: «Державне управління». – 2012. – № 1 (6). – С. 99–106.
6. Петько Л.В. Англійська мова для вступників до магістратури зі спеціальності 8.01010301 «Технологічна освіта» (за видами): навч. посібник для студентів, бакалаврів та аспірантів ВНЗ. – [2-ге вид., доп. і випр.] / Л.В.Петько, В.В.Ніколаєнко ; за ред. Корця М.С., Гончарова В.І. – К. : Ун-т «Україна», 2011. – 148 с.
7. Петько Л.В. Иноязычное обучение будущих менеджеров образовательной сферы в условиях университетской подготовки // Инновации в образовании. – 2013. – № 12. – С. 36–45. URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/7868>
8. Петько Л.В. Німецька мова для вступників до магістратури зі спеціальностей: 8.01010301 «Технологічна освіта» (за видами), 8.02020701 «Дизайн», 8.02020501 «Образотворче мистецтво» (за видами): навч. посіб. / Л.В.Петько, Л.В.Гребінник, Т.О.Олефіренко. – [2-ге вид., доп.] ; за ред. В.І Гончарова. – К. : Університет «Україна», 2015. – 162 с.
9. Петько Л.В. Підготовка нового педагога-економіста – виклик сучасній педагогічній університетській освіті (на прикладі створення нових навчальних програм з іноземної мови за фахом зі спеціальності 6.030601 «Менеджмент (управління персоналом)» / Л.В. Петько // Вісник Інституту розвитку дитини. Вип. 27. Серія: Філософія, педагогіка, психологія: зб. наук. пр. – К. : Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2013. – С. 95–101.
10. Сисоева С.О. Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика: навчальний посібник / С.О. Сисоева, Т.Є. Кристопчук. – Рівне : Овід, 2012. – 352 с.
11. Tytova N.M. Features educational assessment of future teachers' educational achievements in vocational education / N.M.Tytova // Prospects for development of education and science: Collection of scientific articles. – Academic Publishing House of the Agricultural University Plovdiv, Bulgaria, 2016. – P. 366-369.
12. Tytova N.M. Influence of diversification professional education on various types preparing of vocational educational teachers / N.M.Tytova // Economics, management, law: socio-economical aspects of development: Collection of scientific articles. Volum 2. Psychology. Pedagogy and Education. – Edizioni Magi – Roma, Italy. – 2016. – P. 260–262. URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/10559>

Fihol–Bodruh N.A.

Ph.D., Senior Lecturer

*Kremenets Humanitarian Pedagogical Academy named after T.G. Shevchenko
(Ukraine, Kremenets)*

THE FORMATION OF TEACHERS' PEDAGOGICAL SKILLS: PEDAGOGICAL CONDITIONS AND MEANS

Фіголь–Бодруг Н.А.

к.пед.н., старший викладач

Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ: ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ І ЗАСОБИ

In this article on the ground of analysis of pedagogical and psychological literature the set of pedagogical conditions and means what influence to the formation of future teacher' pedagogical skills and humanities in the process of professional training are given.

Key words: *pedagogical skills, pedagogical conditions, interactive technology.*